

Կապիտալ
ասեթ
մենեջմենթ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդի

Ֆինանսական հաշվետվություններ և

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

- 3 Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
 - 6 Շահույթի և վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
 - 7 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 - 8 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 - 9 Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների մասին հաշվետվություն
 - 10 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
 - 11 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
-

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդի Մասնակցներին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդի (այսուհետ՝ «Ֆոնդ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2019թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, փայտերերին վերագրելի գուտ ակտիվների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության հիմնական դրույթները:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ֆոնդի ֆինանսական վիճակը՝ 2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտան անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է սույն հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

Մենք անկախ ենք Ֆոնդից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄ կանոնագիրք)*, և պահպանել ենք ՀՄԷՄՄ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Հանգամանքի շեշտադրում

Առանց ձևափոխելու մեր կարծիքը, Ձեր ուշադրությունն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 9-ի վրա, որը նկարագրում է հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքերի հնարավոր ազդեցությունը Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այլ հարց – աուդիտի շրջանակները

Ֆոնդի 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտը իրականացվել է այլ կազմակերպության կողմից, որը 2019թ ապրիլի 30-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օդակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ֆոնդը լուծարելու կամ Ֆոնդի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլնորարանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք սխալի կամ խարդախության հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ֆոնդի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ֆոնդին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց՝ ի թիվս այլ հարցերի տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր խնդիրների և կապակցվածությունների վերաբերյալ, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնան մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Միլվի Հյուսյան
Աուդիտոր

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ
25 մարտի, 2020թ.
ք.Երևան

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ման.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	5	1,050	1,010
Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից գուտ ոգուտ		109	(97)
Ընդամենը գործառնական եկամուտ		1,159	913
Ներդրումային կառավարման վճարներ	6	(254)	(243)
Պահառուական վճարներ		(21)	(20)
Կոմիսիոն ծախս		(8)	(19)
Ընդամենը գործառնական ծախսեր		(283)	(282)
Տարվա շահույթ		876	631
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		876	631
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների աճ		876	631

Ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 6-24) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2020թ. մարտի 25-ին, ստորագրությամբ՝

Գլխավոր գործադիր տնօրեն
Ալիկ Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ
Արգամ Աբրահամյան
«Էյ Էն Աուդիտ» ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. Դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		784	142
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7	14,029	13,249
Ընդամենը ակտիվներ		<u>14,813</u>	<u>13,391</u>
Պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտք		25	20
Ընդամենը պարտավորություններ		<u>25</u>	<u>20</u>
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ	8	14,788	13,371
Ընդամենը փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		<u>14,813</u>	<u>13,391</u>

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	980	1,000
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող չափվող ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(5,289)	(5,194)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	4,687	4,978
Վճարված գործառնական ծախսեր	(277)	(279)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	101	505
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ	1,069	819
Փայերի մարման գծով վճարված միջոցներ	(528)	(1,599)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/(վճարված) զուտ դրամական հոսքեր	541	(780)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)	642	(275)
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա սկզբում	142	418
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	-	(1)
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա վերջում	784	142

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
1. Ֆոնդի վերաբերյալ.....	11
2. Պատրաստման հիմունքներ	13
3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	13
4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում	14
5. Տոկոսային եկամուտ	18
6. Ներդրումային կառավարման վճարներ.....	18
7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ.....	19
8. Փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ	19
9. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն.....	19
Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	25

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

1. Ֆոնդի վերաբերյալ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդը (այսուհետև՝ ԿԱՄավոր 1 կամ Ֆոնդ) բաց պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ է: Ֆոնդը հիմնադրվել է 2013թ. ապրիլի 30-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում անժամկետ, որպես բաց ներդրումային ֆոնդ՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության, և ՀՀ կենտրոնական բանկի թիվ 123-Ա որոշման: Ֆոնդի ներդրումային գործունեությունը կառավարվում է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ (այսուհետև՝ Կառավարիչ) կողմից, գրանցման համար՝ 1: Կառավարչի գտնվելու վայրն է. ՀՀ, ք. Երևան, Արգիշտի փողոց, 7 շենք, 1-ին հարկ, գրասենյակ 101: Կառավարչի միակ բաժնետերն է Տիգրան Կարապետյանը:

Ֆոնդի ներդրումային նպատակն է հասնել կայուն միջնաժամկետ եկամտաբերության՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով կապիտալի անվտանգությունը, այն ներդնելով դիվերսիֆիկացված կապիտալի արժեթղթերի, տոկոսակիր արժեթղթերի և այլ ածանցյալ գործիքների պորտֆելում՝ մի քանի արժույթներով:

Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել կայուն եկամտաբեր արժեթղթերում, ներառյալ՝ պետական, կորպորատիվ և համայնքների կողմից թողարկված արժեթղթերում, ինչպես նաև բաժնային արժեթղթերում՝ ֆոնդի ակտիվների առավելագույնը 30%-ի չափով: Ֆոնդի ներդրումները կարող են կատարվել նաև բանկային ավանդներում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի փայերում ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով: Բացի այդ, ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներառել նաև արտասահմանյան արժեթղթեր՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումներ արտարժույթով՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով:

Ներդրումների ամփոփագիր

Արժեթերի նկարագիրը	Արժույթը	Արժե- կտրոնի եկամտա- բերություն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերա- կանություն	Մարման ժամկետ	31 դեկտեմբերի 2019թ.		31 դեկտեմբերի 2018թ.	
					Անվան. արժեք Հազ. դրամ	Իրական արժեք Հազ. դրամ	Անվան. արժեք Հազ. դրամ	Իրական արժեք Հազ. դրամ
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	կիսամյակային	29/04/2020	2,000	2,062	2,000	2,113
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	կիսամյակային	29/10/2027	1,500	1,716	1,200	1,293
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	կիսամյակային	29/10/2023	1,200	1,346	1,000	1,271
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	13%	կիսամյակային	17/02/2032	1,000	1,347	1,000	1,136
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	12%	կիսամյակային	17/02/2021	1,000	1,109	1,000	1,019
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	8%	կիսամյակային	29/04/2020	500	509	-	-
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	8%	կիսամյակային	29/04/2019	-	-	500	513
Ինեկոբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	Կիսամյակային	11/06/2021	1,158	1,155	1,161	1,162
ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒ ԲԱՆԿ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.5%	Կիսամյակային	18/02/2020	1,103	1,128	1,113	1,145
Այդի բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	Եռամյակային	20/08/2021	959	970	-	-
Կոնվերսբանկ ՓԲԸ	ՀՀ դրամ	9.5%	Կիսամյակային	26/04/2021	900	915	-	-
Յոնիբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.75%	Կիսամյակային	11/09/2020	815	821	822	825
Ֆասթ Քրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	8%	Կիսամյակային	20/07/2020	480	498	484	502
Արևմտահայաստանի ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	8%	Կիսամյակային	15/06/2024	432	453	435	450
Կոնվերսբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.75%	Կիսամյակային	05/05/2019	-	-	1,113	1,126
Այդի բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	6.25%	Կիսամյակային	20/02/2019	-	-	677	694
						14,030		13,249

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 10-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ֆոնդի գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա՝ բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք վերաչափվում են իրական արժեքով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2019թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

- ՖՀՄՍ 16 “Վարձակալություն”;
- ՖՀՄՍԿ 23 “Շահութահարկի հաշվառման մոտեցման անորշություն”:

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Առկա չեն նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել, որոնք կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Ֆոնդի հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ֆոնդը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և

ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտմաների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ֆոնդի կառավարիչը կատարել է մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների, ինչպես նաև հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի վրա: Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են և հիմնված են ֆոնդի կառավարչի փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների ակնկալիքների վրա, որոնք կարող են տեղի ունենալ տվյալ հանգամանքներում:

Ֆոնդի կառավարիչը որոշակի դատողություններ է կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում: Դատողությունները, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների և գնահատումների վրա, և որոնք կարող են զգալի ճշգրտումներ առաջ բերել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում առաջիկա ֆինանսական տարվա ընթացքում, վերաբերում են իրական արժեքի գնահատումներին:

Ֆոնդը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- *Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)*
- *Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից*
- *Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

Ֆոնդը մի շարք ակտիվներ չափում է իրական արժեքով (Ծան.7)

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ֆոնդը կարող է ենթարկվել ֆինանսական գործիքներին վերաբերող հետևյալ ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ
- Արտարժույթային ռիսկ

Ֆոնդը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ֆոնդի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆոնդը պահպանում է ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տարբեր դիրքեր համաձայն իր ներդրումային կառավարման ռազմավարության: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելն ամբողջությամբ բաղկացած է պարտքային պետական և մասնավոր արժեթղթերից: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելի սահմանափակումները կարգավորված են նաև ՀՀ ԿԲ խորհրդի 06 դեկտեմբեր 2011թ. թիվ 337-Ն որոշմամբ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ֆոնդի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր:

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

Ֆինանսական ակտիվներ

	Իրական արժեքով չափվող		Ամորտիզացված արժեքով չափվող	
	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ	2019 հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	784	142
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,029	13,249	-	-
Ընդամենը	14,029	13,249	784	142

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	23	17
Ընդամենը	-	-	23	17

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և կրեդիտորական պարտքերը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների և կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

(դ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի հիերարխիան ներկայացված է ստորև.

31 Դեկտեմբերի	Մակարդակ 2	
	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	<u>14,029</u>	<u>13,249</u>

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդները ինչպես նաև ոչ դիտարկելի էլակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Ֆոնդը կրում է պարտքային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Ֆոնդը փորձում է կառավարել իր պարտքային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկվող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս: Ֆոնդը կնքում է վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր: Ապահով գործարքների գծով, որոնք ներառում են հետգնման և վերավաճառքի պայմանագրեր, Ֆոնդին թույլ է տրվում վաճառել կամ վերագրավադրել որպես գրավ պահվող արժեթղթերը և օգտագործել այս արժեթղթերը դրանց փոխառության գործարքներում, կամ փոխանցել պայմանագրային կողմերին՝ կարճ դիրքերի փակման նպատակով:

Ֆոնդը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար:

Ֆոնդի պարտքային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ոիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	784	142
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,029	13,249
Ընդամենը	14,813	13,391

Դրամական միջոցներ բանկում

Ֆոնդը գտնում է, որ դրամական միջոցների կորստի ոիսկը կարելի է համարել աննշան՝ քանի որ Ֆոնդի կողմից միջոցների տեղաբաշխման համար ընտրված ֆինանսական հաստատությունները վստահելի են և հեղինակավոր:

Իրացվելիության ոիսկ

Իրացվելիության ոիսկն առաջանում է Ֆոնդի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ոիսկը կապված է Ֆոնդի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Կանխիկի դիրքի և դրամական հոսքերի վրա ազդող գործոնները ներառում են արժեթղթերով ներդրումային գործունեությունը, փայերի բաժանորդագրման և մարման տեմպերը: Այս գործոնների համակցությունը կարող է առաջացնել էական տատանումներ որոշակի ժամկետներում կանխիկի դիրքի գծով:

Համաձայն Ֆոնդի քաղաքականության՝ Ֆոնդը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի սահմանված ժամկետում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Ֆոնդի ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

Մինչև 3 ամիս	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր	23	17

Իրական արժեքի և դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույթային ոիսկ

Ֆոնդին բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ոիսկը շուկայական տոկոսադրույթների տատանման արդյունքում: Ֆոնդի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով Ֆոնդի քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույթի ոիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝ շուկայում գերիշխող տոկոսադրույթների տատանումների արդյունքում:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է այն ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, որոնք Ֆոնդի գործառնական արժույթով չեն պահվում: Կառավարիչն ունի սահմանված քաղաքականություն՝ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը կառավարելու համար՝ Ֆոնդի կանոններում սահմանված արտարժույթի դիվերսիֆիկացման պայմանների համաձայն: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը պայմանավորված է ԱՄՆ դոլարով գնանշված կորպորատիվ արժեթղթերով, որոնք առկա են ներդրումային պորտֆելում:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	31.12.19թ.	31.12.18թ.
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	հազար դրամ	հազար դրամ
ԱՄՆ դոլար	5,025	5,904
Զուտ ակտիվային դիրք	5,025	5,904

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալիների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնեք տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների 502 հազար դրամով (2018թ.՝ 590 հազար դրամով) նվազման, իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների աճին՝ նույն զումարների չափով:

5. Տոկոսային եկամուտ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	712	650
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	338	360
	1,050	1,010

6. Ներդրումային կառավարման վճարներ

Կառավարիչն իրավունք ունի ստանալ կառավարման վճար տարեկան Ֆոնդի ակտիվների զուտ արժեքի 1.8%-ի չափով՝ հաշվարկված և հաշվեգրված յուրաքանչյուր գործառնական օրվա համար, որը ենթակա է վճարման ամսական մասնակի մարումների տեսքով: Հաշվետու ժամանակահատվածի համար հաշվարկված կառավարչի պարգևավճարը կազմում էր 254 հազար դրամ (2018 թ.՝ 243 հազար դրամ), որից 17 հազար դրամը ենթակա էր վճարման 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 12 հազար դրամ):

7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չարժվող ֆինանսական ակտիվներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	8,089	7,344
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	5,940	5,905
	14,029	13,249

8. Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ

Փայերի քանակների և փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների շարժերը ներկայացված են ստորև.

	2019թ.		2018թ.	
	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ.դրամ	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ.դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	8,005	13,371	8,480	13,520
Փայերի թողարկում	623	1,069	502	819
Փայերի մարում	(308)	(528)	(977)	(1,599)
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների աճ տարվա ընթացքում	-	876	-	631
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,320	14,788	8,005	13,371
Ակտիվների գուտ արժեքն ըստ փայերի ՀՀ դրամ		1,777		1,670

Ֆոնդի փայերն առաջարկվում են մեկ փայի դիմաց դրա գուտ ակտիվների արժեքով յուրաքանչյուր գործառնական օր՝ համաձայն հաջորդ օրվա ժամը 15:00 դրությամբ հասանելի տեղեկատվության («գուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամ»): Աշխատանքային օրն այն օրն է, երբ ՀՀ կարգավորող շուկան բաց է: Փայերը կմարվեն գուտ ակտիվների այն արժեքով, որը կգործի գուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամի դրությամբ: Ֆոնդի կողմից ստացված ներդրումային եկամուտը կուտակվում և վերստին ներդրվում է Ֆոնդում և հաշվի է առնվում փայի արժեքը որոշելիս:

9. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվի առնելով նոր տիպի կորոնավիրուսի (COVID-19) լայն աշխարհագրական տարածումը հատկապես հետհաշվեկշռային ժամանակահատվածում և դրա ներխուժումը ՀՀ տարածք, ինչպես նաև Հայաստանի ամբողջ տարածքում 2020 թվականի մարտի 16-ից մինչև ապրիլի 14-ը արտակարգ դրություն սահմանելու մասին ՀՀ Կառավարության որոշումը՝ Ֆոնդի Կառավարիչը գտնում է, որ ստեղծված իրավիճակը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների արժեքի վրա, մասնավորապես այն կարող է հանգեցնել.

- ընդհանուր տնտեսական վիճակի վատթարացման,
- վարկային շուկաների իրադրության վատթարացման,
- ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նվազման,
- կարճաժամկետ տոկոսադրույքների և արժեթղթերի գնահատումների նվազման:

Ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից՝ Ֆոնդի Կառավարիչը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ֆոնդի ֆինանսական

հաշվետվությունները չեն ներառում այն ճշգրտումների ազդեցությունը, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե վերը նշված հանգամանքները դիտարկելի և արժանահավատորեն չափելի լինեին Հայաստանի Հանրապետությունում:

10. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Արտարժույթային գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ համապատասխան արտարժույթի համար գործարքի օրվա դրությամբ բորսայի փակման փոխարժեքով, դրա բացակայության դեպքում՝ ՀՀ ԿԲ հայտարարած միջին փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ առկա փոխարժեքով:

Արտարժույթային հոդվածների վերահաշվարկումից (վերագնահատումից) առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես գուտ օգուտ (կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչափումից առաջացող գուտ օգուտի կամ վնասի տարր:

Տոկոսային եկամուտը և ծախս

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը՝ ներառյալ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

Ֆոնդն արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկման ժամանակ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, բայց ոչ ապագա պարտքային կորուստները: Ստացված կամ ստացվելիք տոկոսները, վճարված կամ վճարվելիք տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է՝ միջին կշռված ինքնարժեքի հիմունքով: Ինչ վերաբերում է կարճաժամկետ և ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումներին, զեղչերը և էմիսիոն եկամուտները ամորտիզացվում են և հաշվառվում են ներդրումային եկամուտում: Վաճառված արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի հիմքով:

Ծախսեր

Բոլոր ծախսերը, ինչպես նաև կառավարման ծախսերը և վճարները կապված ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդի գծով պարտականությունների իրականացման հետ կարող են ծախսագրվել Ֆոնդին: Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը կազմում է գուտ ակտիվների տարեկան 1.8%-ը

Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը ներկայացված է ծանոթագրություն 6-ում:

Ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱՇԿԿ), բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱԱՀՖԱ), գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև): Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ֆոնդը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել որպես ԻԱՇԿԿ չափվող ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը բավարարում է ամորտիզացված արժեքով չափվելու կամ ԻԱԱՀՖԱ չափվելու համար ներկայացվող պահանջները, եթե այդպես անելը վերացնում կամ նշանակալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունը, որն այլապես կարող էր առաջանալ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ), եթե

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն ապահովվում է ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ֆոնդի կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ

- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿՎ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿՎ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորուստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորուստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ֆոնդը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ֆոնդը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ֆոնդը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ֆոնդը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով» (ԻԱՇԿՎ) չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ.

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է վաճառքի համար կամ դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ֆոնդի կողմից համատեղ դեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ

- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեղջավորման գործիք:

Առևտրական նպատակներով չպահվող ֆինանսական պարտավորությունը կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես ԻԱՇԿԿ չափվող, եթե

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Ֆոնդի փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգվում է որպես ԻԱՇԿԿ չափվող:

ԻԱՇԿԿ չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց վերաչափումից առաջացող օգուտները կամ կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ իրական արժեքի փոփոխության՝ պարտավորության պարտքային ռիսկին վերագրելի մասից, որը ներկայացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ֆոնդի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Արժեթղթերի հետզնման և հակադարձ հետզնման գործարքներ

Ֆոնդն ունենում է ֆինանսական ակտիվների վաճառքի և հետզնման պայմանագրեր, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների գնման և հետվաճառքի պայմանագրեր: Ֆոնդն օգտագործում է հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրերը որպես իր գանձապետական կառավարման տարր: Ռեպո համաձայնագիրը իրենից ներկայացնում է վճարի կամ այլ հատուցման դիմաց ֆինանսական ակտիվի փոխանցում մեկ այլ կողմի և համապատասխան պարտավորություն հետ գնելու այդ ֆինանսական ակտիվն ապագայում փոխանակման համար օգտագործված կանխիկ կամ այլ հատուցման գումարը՝ գումարած տոկոսը: Այս պայմանագրերը հաշվառվում են որպես

Ֆինանսական գործարքներ: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք վաճառվում են հետգնման պայմանագրերով, շարունակում են ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում, իսկ այս պայմանագրերի դիմաց ստացված հատուցումը հաշվառվում է որպես ապահովության միջոց հանդիսացող ավանդ քանկերի հետ ավանդային գործիքներում:

Ֆոնդը կնքում է արժեթղթերի հետգնման պայմանագրեր, ըստ որոնց այն ստանում կամ փոխանցում է գրավի առարկան՝ շուկայում ընդունված պրակտիկայի համաձայն: Արժեթղթերի փոխանցումը պայմանագրային կողմերին միայն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե դրա հետ միասին փոխացվում են նաև սեփականության հետ կապված ռիսկերը և օգուտները:

Հարկում

Ֆոնդին վերաբերող ՀՀ գործող օրենքի համաձայն Ֆոնդն ազատված է շահութահարկից, եկամտային հարկից կամ կապիտալի հավելաճի և այլ տեսակի հարկատեսակներից: Ֆոնդի փայտերերից յուրաքանչյուրն առանձին պատասխանատվություն է կրում ֆոնդից ստացված իր եկամուտների մասով:

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է դասակարգվող իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև փոխհարաբերությունը:

<u>Հոդված</u>	<u>Իրական արժեք, հազար դրամ</u>	<u>Գնահատման մեթոդ</u>	<u>Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ</u>	<u>Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ</u>
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,029	Գնանշված արժեք	Մակարդակ 2	Ոչ կիրառելի
Կրեդիտորական պարտքեր	23	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Չկան այդպիսիք